

גינצבורג

חכמת 'קשרים אנושיים', שבה גינצבורג משתמ' שת ביכולתה כסופרת בצורה מכריהה. בגוף רא' שון רבים ("בילדות, עינינו היו נשואות אל עולם המבוגרים") היא פורסת את סיפור יחסינו עם האנשים בעולם, במעין אוטוביוגרפיה קולקטיבית וגם פרטית לגמרי, מילדות עד גיל העמידה.

הכל כתוב כאן במוזיקליות, בחום, בחוכמה ובצניעות לא מעושה. "כשאני כותבת משהו, אני בדרך כלל חושבת שזה חשוב מאוד ושאני סופרת דגולה. אבל בסתר לבי אני יודעת טוב מאוד, תמיד, מי אני ומה אני, כלומר סופרת קטנה, קטנה מאוד". מה שהופך את הצניעות לאותנטית היא התוספת הערמומית שבאה מיד אחר כך: "כן, סופרת קטנה, אבל קטנה כמו מי? [...] אני מעדיפה לחשוב שאף אחד לא יהיה כמוני, קטנה ככל שאהיה".

ואפרופו קוטן, שם הקובץ - 'המידות הקטנות' - מעט מטעה, כי במסה שנתנה לו את שמו ממליצה גינצבורג לחנך את ילדינו למידות הנעלות ולא למידות הקטנות, הקטנוניות, כמו חתירה לכסף או להצלחה. והיא מל' וזה את הפרק בעצות קונקרטיים של אישה חכמה מאוד שיודעת דבר או שניים גם על גידול ילדים.

לסופרים: "אנחנו לא יכולים לשקר בספרים שלנו [...] וזה אולי הדבר הטוב היחיד שהביאה עמה המ' לחמה". במסה אחרת היא עוסקת בנושא שרווח באותה תקופה, אולי בעקבות הערתו המפורסמת של אדורנו על חוסר האפשרות לכתוב שירה אחרי אושוויץ - באפשרות של שתיקה גורפת.

ועם זאת, הספרות היא מקצוע מלהיב. ומסה אדירה בשם 'המקצוע שלי' דורשת ררשה יפהייה בזכות המקצוע, תוך פריסת האוטוביוגרפיה המק' צועית של גינצבורג, מראשית ניסיונותיה בכתיבה. היא מדברת כאן, בין השאר, על נטייתה בתחילת דרכה לבזו לגיבוריה, כי חשה שכך תהיה נאמנה לאמת ותחמוק מרגשנות. אבל בהמשך הכינה שזו מגבלה. ולא רק מנקודת ראות הומניסטית, אלא משום שהאיבה שלה כלפי הדמויות חושפת "סוג מיוחד של עוינות שהיא הגנתו של האדם התמים, הבטוח תמיד שמרמים אותו, של איש הכפר שזה עתה נחת בעיר ורואה גנבים בכל פינה".

ובכלל, פתרון של שתיקה אינו פתרון, כי 'השתיקה, כמו האדישות והתאוה, היא חטא', ויתור על מגע עם אחינו בנייהאדם. בדיוק בנקודה הזאת עוסקת המסה החכמה והמתור'

עוד 3 ספרים של
וטליה גינצבורג

כל אתמולינו < 1952

מיקלה שלי < 1973

העיר והבית < 1984

מוטב כבר שנלך בגדולות

החוכמה והחום קורנים מכל עמוד בקובץ המסות המעולה של נטליה גינצבורג, 'המידות הקטנות'

המידות הקטנות // נטליה גינצבורג |

מאיטלקית: יונתן פיין |

תשע נשמות | 174 עמודים

של טורינו, עירם של גינצבורג ופאבזה. לעיתים הפרט הצרדי נועד פשוט לייצג את הכלל. כך האוכל ובתי האוכל באנגליה מייצגים את התרבות האנגלית כולה: "בכל לונדון אין ולו מסעדה אחת שנעים להיפגש בה עם חברים, לשו' חח ולאכול". במסה אחרת על אנגליה משרטטת גינצבורג את ההכרל בינה לבין מכורתה: "איטליה היא מדינה שמוכנה להתמסר ברצון לידי הממשל הגרוע ביותר שאפשר לדמיין. כידוע היטב, זוהי מדינה שמושלים בה הבלגן, הציניות, אוזלת היר והבלבול. ולמרות זאת, יש תחושה שתבונה ושכל ישר זורמים ברחוב כמו במחזור דם פעיל [...] באנגליה יש תבונה המיתרגמת למעשים,

אריק גלסנר

אבל אם נחפש אותה בקרב האנשים העוברים בר' חוב, לא נמצא לה אלא הר קלוש".

כדומה לרומן האוטוביוגרפי 'אמרות משפחה', שפירסמה גינצבורג שנה לאחר 'המידות הקטנות', גם כאן היא משכילה לתכנת ולארגן בחוכמה את הנושאים שלה. אם ב'אמרות משפחה' נמסר הסי' פור האישי בעזרת ארגון הביטויים המשפחתיים האופייניים - כאן, למשל, מסופר סיפור זוגיותה עם בעלה השני באמצעות ההנגדה ביניהם שכונה את כל המסה. "לו תמיד הם, לי תמיד קר. [...] אני פוחרת מהרשויות; הוא לא", וכן הלאה לאורך הטקסט כולו.

באחת המסות דנה גינצבורג בהשפעתה המ' צמיתה של מלחמת העולם השנייה. "לא נחלים לעולם מהמלחמה הזאת". המלחמה חשפה דבר גורא באשר לבנייהאדם, ולכן היא נוגעת ישירות

ובץ המסות המעולה הזה ראה אור במקור ב'1962. "מסה" היא מילה גמישה מס' פיק כדי לכלול את קטעי האוטוביוגרפיה, את הממוארים (למשל, זה שעוסק ברמותו של חברה הסופר צ'ארה פאבזה), את פרקי ההתבוננות (למשל, זה שעוסק באנגליה) ואת ההגות (למשל, זה שעוסק בדרך הנ' כונה לחנך ילדים) שמכונסים כאן. גינצבורג ניגשת אל הדברים כמו

מהצר. זאת טקטיקה פואטית מרכזית אצלה. כך היא נמנעת מסנטימנטליות ובמקביל גם משיגה אפקט אסתטי, כשהיא מעוררת את הקורא לחלץ בעצמו את המוקד של הטקסט. במסה 'חורף בא' ברוצו', למשל, גינצבורג מבקשת בעצם לספר על תקופת הגלות שנכתה על משפחתה בזמן מלחמת העולם השנייה, גלות שבסופה נרצח בעלה הרא' שון, היהודי, במרתפי הגסטפו. אבל הטקסט כמו מסווה את עצמו בתיאור החורף בכפר הפרובינ' ציילי האיטלקי. בטקסט אחר מתוארים פרקים רג' שיים מרכזיים בחייה של גינצבורג מבעד לסוגיה הצרדית של יחסה לנעליים ("אני באה ממשפחה שבה נועלים נעליים חזקות ויציבות"). אפילו במסה טעונה המשרטטת את דיוקנו של פאבזה (מכלי להזכיר אותו בשמו), מוסווה חלק מהנושא הטעון - התאבדותו של פאבזה - בתיאור ואפיון